

Tisková konference ČKAIT

4. června 2020, 13.00 hod.

Součinnost všech možných opatření

Ing. Michael Trnka, ml., CSc.

autorizovaný inženýr v oboru stavby vodního hospodářství
a krajinného inženýrství

Ing. Michael Trnka ml., CSc. – Součinnost všech možných opatření

Východiska

- ČR se nalézá na rozvodí třech moří a minimum vody na naše území přitéká, srážky jsou jediným zdrojem vody, se kterým můžeme počítat.
- V poslední době se projevuje rozkolísání srážkových úhrnů na území ČR a jiné roční rozložení srážek během roku.
- Lze to pozorovat zejména snížením hladin podzemních vod a snížením běžných odtoků z území ČR.
- Odchytky od průměrných hodnot jsou přirozeným projevem procesů v přírodě.
- Je nutno v maximální možné míře vody ze srážek na našem území udržet, a to jak ve formě podzemních vod, tak ve formě povrchových vod v nádržích.
- Voda, která odtéká koryty řek, je již v podstatě na cestě mimo území naší vlasti.

Ing. Michael Trnka ml., CSc. – Součinnost všech možných opatření

Úhrn srážek v % normálu roky 2002–2019

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Úhrn srážek v % normálu	127	75	99	107	104	107	92	110	129	93	102	108	97	79	95	101	77	94

- lidská paměť je velmi krátká
- velký vliv na dopady a vnímání má rozložení srážek v průběhu roku a podle lokalit
- pro zásobování potravinami je důležité „zemědělské“ sucho
- pro zajištění vody pro obyvatelstvo a průmysl pak „hydrologické“ sucho

Ing. Michael Trnka ml., CSc. – Součinnost všech možných opatření

Možná opatření

- úpravy v zemědělském využívání krajiny, aby se co nejvíce vody vsáklo, případně aby nedocházelo ke škodám na půdě při odtoku vody po intenzivních srážkách:
 - způsoby hospodaření a rozčleněné polí;
 - protierozní opatření;
- úpravy koryt potoků, jejich revitalizace a zpomalení toku, aby se voda vsakovala a aby doprovodná zeleň svým výparem ochlazovala území:
 - to již zde uváděl kolega Ing. Adam Vokurka;
- umělá infiltrace ve vhodných místech pro dotování podzemních vod;
- recyklace vody a využívání šedých vod;
 - využívání již použitých vod v objektech k dalším účelům, kde je to z hygienického hlediska možné.

Ing. Michael Trnka ml., CSc. – Součinnost všech možných opatření

Možná opatření

- ochrana podzemních vod – řešení problémů není v pouhém prohlubování studní a tím v dalším odčerpávání zásob podzemní vody. Existují povodí v ČR, ve kterých je vypouštění do povrchových vod vyšší než odběry, a to právě díky čerpání podzemních vod:
 - nemůžeme se k podzemním vodám chovat jako k neomezeným zásobárnám;
 - zajistit snížení čerpání podzemních vod, snížení jejich hladin může být způsobeno i jejich nadbytečným čerpáním v minulém období a tedy vyčerpání „podzemních nádrží“;
 - příklad z jednoho povodí:
 - Odběry povrchové vody – 238 mil m³/rok
 - Odběry podzemní vody – 28 mil m³/rok
 - Odběry celkem – 266 mil m³/rok**

 - Vypouštění do povrchových vod – 257 mil m³/rok**
 - Z podzemních vod nadlepšen průtok 19 mil m³/rok**
 - Odpařilo se či zasáklo jen 7 mil m³/rok**

Ing. Michael Trnka ml., CSc. – Součinnost všech možných opatření

Možná opatření

- propojování vodárenských soustav, převody vod mezi povodími:
 - zajistit možnost zásobování vodou oblastí závislých pouze na podzemních zdrojích nebo omezených kapacitách zdroji z jiné části republiky;
 - zajistit možnost kapacitních převodů vody mezi povodími pro případ nutnosti vykrývat místní „zemědělské sucho“;
- výstavba zásobních nádrží s víceletým hospodařením pro zadržení povrchové vody odtékající koryty po vydatnějších deštích nebo při jarním tání;
 - pro možnost vyrovnání potřeb vody při různých srážkových vývoji;
- soustředění se na využívání zejména povrchových vod.

Děkuji za pozornost

Ing. Michael Trnka, ml., CSc.
autorizovaný inženýr v oboru stavby vodního hospodářství a
krajinného inženýrství